

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iudicium De Articulis Confessionis Fidei Anno M. D. XXX.
Caesar. M. Augustæ exhibitis, quatenus scilicet à
Catholicis admittendi sint aut reiiciendi**

Hoffmeister, Johann

Coloniæ, 1559

VD16 ZV 17723

De Potestate Ecclesiastica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34289

ARTICVLVS XXVI.

DE POTESTATE
Ecclesiastica Articu-
lus, XXVI.

F. Ioan. Hoff.

VÆ ad hunc articulū per-
tinere videntur, in præ-
missis, Articulo videlicet
XXV. tractata sunt: nimi-
rūm quomodo aut quate-
nus Episcopis datum sit
traditiones, statuta, & cæmonias in Ee-
clesijs instituere. Scripserūt hac de re mul-
ti alij, ex quibus vidimus Episcopi vi-
enen, itē Ioannis Eckij, & nouissimè do-
ctissimas Alberti Pighij lucubrationes. vñ
superfluum videri posset, si negotium hoc
alti⁹ repetere, & quasi post Homerum Ilí-
ada scribere vellé. Adde q, Aduersarij iam
multa nobis cōcedunt vltro, de qbus non
ita dudum magna fuit inter partes alterca-
tio: reprehēdunt itē in nostris que citra im-
pudentiam excusari, nedū cōmendari pos-
sunt minime. Ex confessione accipim⁹ q
Aduersa docent discrimen esse inter Eccle-
siasticā potestatem, & potestatē gladij: & q
S docent

ARTICVLVS XXVI.

docent vtramq; propter mādatum Dei re-
ligiose venerādam, & honore afficiēdā es-
se, tanq; summa Dei beneficia in terris. Ac-
cipim⁹ quod sentiūt potestatem clauium,
seu potestatem Episcoporū, iuxta Euanga-
lium, potestatē esse seu mādatum Dei p̄e-
dicādi Euāgelij, remittēdi & retinēdipec-
cata, & administrādi Sacra menta. Addunt
quæ cōcordiam remorari non possunt, si
cut nec debēt. Si quam habēt Episcopi po-
testatē gladij, inqt Philip. hanc nō habēt vt
Episcopi ex mandato Euāgelij, sed vere
humano, donatā à Regibus & Imperatori
bus ad administrationem ciuilem suorum
honorū. Addunt rursus, Episcopos habe-
re potestatē cognoscere doctrinā, & doctri-
nā ab Euāgeliō dissentientē reijcere & impi-
os quorum nota est impietas, excludere à
cōmunione Ecclesiæ, sine vi humana, sed
verbo Dei. Nec excludim⁹ docētes, q; lice-
at Episcopis seu Pastoribus facere ordina-
tiones, vt res ordine gerantur in Ecclesia.
Exceptionem quam vbiq; annexunt, iam
sæpius excussam memineris. Rursus non
longē à fine tolerabilia dicunt. Nō petunt
Ecclesiæ, inquit Philip. vt Episcopi hono-
ris sui iactura concordiam sartiant, quod
camen

ARTICVLVS XXVI.

tamen decebat pios Pastores facere: tantū
petunt, vt iniusta onera remittant, quæ no-
ua sunt, & præter consuetudinem Eccle-
siæ Catholicæ recepta. Fortassis initio q-
dam consuetudines habuerunt probabiles
causas, quæ tamen superioribus tempori-
bus non congruunt. Hæc ille. Quæ omnia
quis non æquo animo suscipiet? Certè mi-
hi talia videntur, qualia si vbiq; & semper
sic scripsissent Aduersarij, Ecclesia tantas
turbas nunquam vidisset. Nec inepta sunt
quæ illi in Apologia in hunc qui sequitur mo-
dum dicunt. Cæterum, inquit, sæpè testa-
ti sumus, nos politicas ordinationes, & do-
nationes Principum & priuilegia nō repre-
hendere, &c. Et continenter traducunt ea
quæ pastorum negligentia in Ecclesiam ir-
repserunt, certè non dissimulanda vicia.
Quis enim tergiuersari possit, multos abu-
sus irrepsisse in Ecclesiā, siue verbi prædi-
cationem, siue Sacramētorum administra-
tionem respicias, siue tam clericorum quā
Laicorum mores consideres. Utinam Pon-
tifices semper vñi fuissent sua potestate in
bonum Ecclesiæ nostræ, & iam non esset
loc⁹ quæstioni, Potestas illa Iuris ne diuini
sit an humani? Quid autē profuerit semper

S 2

dijpu-

ARTICVLVS XXVI.

disputare vnde & quantā habeas potesta-
tē, & ne semel respicere q̄ dextre illa vſus
fueris? Dicam cū Apologia. Quantū est ma-
li quod in ordinādis sacerdotibus nō deli-
gūt idoneos. Quid in mercatus sacerdotio
rum? Itē in periculis dispeſationibus, ni-
hil ne est vitij? Ab equorū stabulis, è culina
rapiūtur ad sacerdotia, qui quid sacerdos
sit, ne per somnium qđem cogitarunt, ho-
mines q̄ professione sunt indigni. Hęc illi,
& vere. Nā vt iā olim D. Ambro. cōquēst⁹
est, nescij homines & indocti in ordinatio-
nibus eorū clamāt, & dicunt, Dignus es &
iustus es: & cōscientia misera, indignus es
& iniustus es, &c. Utinā vel iā tādē nostri
animaduerterent quę theologus ille Nazi-
an. alibi, suo tempore non sine lachrymis
cōquæstus est, de venerādo Antistite Atha-
nasio loquens. Nō accepit, inquit, Thronū
quēadmodum ij qui Tyrannidem quandā
aut hæreditatem, præter opinionē sorti-
unur, ac violēter propter satietatem egit.
Hęc enim degenerātium & adulterinorū
sunt sacerdotum, & qui professione sunt
indigni qui nihil ad sacerdotium afferūt,
neq; boni consequēdi ḡra laborarūt, nihi-
lominus tamē & discipulos se & Docto-

res

ARTICVLVS XXVI.

res pietatis se ostentant, & priusq; purgen-
tur purgant: heri sacrilegi, hodie sacerdo-
tes: heri sacrorum expertes, hodie in sacris
duces: veteres in malitia, ac tenues in pi-
etate. Hæc ille nō minus nostra quām sua
depingēstēpora. Eligēdo itaq; sacerdotes,
vt sacer inqt Ambro. sic p̄uidēdū est, ne sit
nomen inane, & crimē immane. Ne sit ho-
nor sublimis, & vita deformis. Ne sit dei-
fica p̄fessio, & illicita aetio. Ne sit religio-
sus amictus, & irreligiosus prouectus. Ne
sit gradus excelsus, & deformis excessus.
Hæc ille. verum iam, vt Nazian. ait, nō dig-
niorum, sed potētiorum sunt throni. Vni-
diei sanctos facimus, ac sapiētes esse iube-
m⁹ eos q̄ nulla præditis sapiētia, & q̄ nil ad
gradum præterquam velle adferūt. Et quēa
admodum D. Hiero. scribit: Interdū hoc
Pontificum vitio accidit qui non melio-
res, sed argutiores in Clerum allegunt: &
simpliciores quosq; atq; innocētes, inhabi-
les putant: vel affinibus & cognatis quasi
terrenæ militiæ officia largiuntur, siue di-
uitum obediūt iussioni. Quodq; his peius
est, illis clericatus donat gratiam, quorum
sunt obsequijs deliniti. Hec igitur cum ita
sint, dignū est vt & Episcopi nostri tādē in

S 3 finum

ARTICVLVS XXVI.

sinū inspiciant, & quæ in ædibus suis præ-
ua vel recta gerantur considerent: nec so-
lum cōsiderent, sed etiam emendent. Cor-
poris siquidem sanitas, nō tantum sita est
in membris vilioribus, quātum in capite.
Nec mihi hæc eō dicta sunt, quasi haec en-
omnia iuxta exigentiam Ecclesiæ ab Ad-
uersarijs ordinata sint. Ordinarunt enim
aut potius subornarunt aliquos, quos me-
lius fuisset Ecclesiam nunquam ingressos
fuisse. Exempla notiora sunt, quām ut ne-
cessarium sit multis recensere. Negligen-
tiam nostrorum sic farcerunt, ut non iniu-
ria quis Tertuliani verba de Aduersarijs
dicere possit. Oēs, inqt, sciētiā pollicētur.
Antè sunt pfectē Cathechumeni, q̄ edoīi.
Ipsæ mulieres hereticæ q̄ pcaces, q̄ audēte
docere, cōtēdere, exorcismos agere, curati-
ones repromittere, forsitan & tingere. Or-
dinationes eorum temerariæ, leues, incō-
stantes. Tunc neophytes conlocant, nunc
seculo obstrictos, nūc Apostatas nostros,
gloriā eos obligent, quia veritate non pos-
sunt. Nusq̄ facilius proficiāt, quā in Castris
rebellium : ubi ipsum esse illis, promere-
re est. Itaq; ali⁹ hodie Episcop⁹, cras ali⁹ ho-
die fidei Diacon⁹, q̄ cras lector⁹, hodie pres-
byter⁹,

ARTICVLVS XXVI.

þyter, qui cras laicus. Nam & laicis sacerdotalia munera iniungunt, &c. Hactenus ille:tu vide in quos meritò torqri possunt. Breuiter, Aduersarij nostri, siue velint, siue nolint, cōfiteātur necesse est, se sua potestate (si modo aliquam aliquo iure habēt) non esse vlos, quemadmodum factū oportuit. Orent itaq; à Deo cōmissorū veniam, & benignum speramus, experiantur iudicē. Iā porrò qm ad finē hui' operis dei gratia puenimus, precamur ex animo piū lectorem, accedat, legat, & iudicet animo pacis & Christianæ cōcordiæ studio. Et si inuenerit me verū veræ fidei scopū attigisse, agat mecum Deo omnium bonorum largitori gratias quas potest maximas: si minus, autori mihi, à Deo mihi precetur veniam, vt q Ecclesiæ commodis (cui & hæc omnia subiecta sunt) hactenus semp pro virili studuerit. Humanum est labi: admotus ergo erroris, gratias agam. Quod potui, hoc feci: & quod à liberaliss. dño accepi, in huius sponsæ gratiam sponte exposui. Piscatoriè diximus, vt Nazian. verbis vtar, non Aristotelicè: attamen nō maleficè, sed Ecclesiasticè. Si qd amarulētius in quenquam dictū est, si quid minus modestè

ARTICVLVS XXVI.

destè veniam dent affectibus quos quo-
uis tempore obligare non est omnibus da-
tum. Ecclesiæ concordiam querimus, Ec-
clesiam amamus, Ecclesiæ nos totos de-
dimus: Ecclesiam nobis semper florē-
tem & Spiritu sancto fæcundā con-
seruet ipsius perpetuus spon-
sus Christus Iesus, cui
laus & gloria in
omnia

SECVLA.